

T.C. Resmî Gazete

Kuruluş tarihi: 7 Ekim 1336-1920

İdare ve yasa işleri için
Başbakanlık Neşriyat ve Müdevvenat
Umum Müdürlüğüne
müracaat olunur

10 ŞUBAT 1950
CUMA

Sayı : 7429

KANUNLAR

**Türkiye ile İtalya arasında Hava Yolu ile Yapılacak
Muntazam Ulaştırmanın Tesis ve İşletilmesine dair
Anlaşmanın onanması hakkında Kanun**

Kanun No: 5525

Kabul tarihi: 6/2/1950

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümetleri arasında 25 Kasım 1949 tarihinde Ankara'da akit ve imza edilmiş olan (Türkiye ile İtalya arasında Havayolu ile Yapılacak Muntazam Ulaştırmanın Tesis ve İşletilmesine dair Anlaşma) ile eki onanmıştır.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

7/2/1950

**Türkiye ile İtalya arasında Hava Yolu ile Yapılacak
Muntazam Ulaştırmanın Tesis ve İşletilmesine
dair Anlaşmadır**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti mütakabilliyet esasına müsteniden Türkiye ile İtalya arasında muntazam bir hava hattı tesisini arzu etmişler ve aşağıdaki hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır:

Madde — 1

İşbu Anlaşma ile ekinin tatbikında, metin aksini âmir bulunmadığı takdirde:

a) «Havacılık makamları» tâbiri ile:

Türkiye için «Ulaştırma Bakanlığı» veya onun tarafından halen görülmekte olan işleri ifa ile yetkilendirilmiş her hangi bir şahıs veya teşekkül kastedilecektir.

İtalya için ise «Hava Savunma Bakanlığı - Sivil Havacılık ve Hava Mûnakaleti Umum Müdürlüğü» veya onun tarafından halen görülmekte olan işleri ifa ile yetkilendirilmiş her hangi bir şahıs veya teşekkül kastedilecektir.

b) «Tâyin edilmiş hava teşebbüsü» tâbiri ile Sözleşen Taraflardan birinin havacılık makamlarınca öteki taraf havacılık makamlarına muayyen hava servisleri işletmek maksadiyle kendisi tarafından hava

teşebbüsü olduğu yazı ile bildirilen hava ulaştırması teşebbüsü kastedilecektir.

c) «Ülke» tâbiri, 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da akdedilen Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 2 nci maddesindeki tarife tekabül edecektir.

d) 7 Aralık 1944 te Şikago'da akdedilen Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 96 ncı maddesinin a), b) ve d) fıkralarının tarifi mutabik addolunacaktır.

Madde — 2

Sözleşen Taraflar İşbu Anlaşma ile ekinde tasrih edilen hava servisleri tesisi hakkını birbirlerine verirler. Bu servisler kendilerine işletme hakkı verilen Sözleşen Tarafların takdirine göre hemen veya daha ilerdeki bir tarihte faaliyete geçebilecektir.

Madde — 3

a) Sözleşen Taraflardan her biri, 9 uncu madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla diğer Sözleşen Tarafa tayin edilen teşebbüs veya teşebbüslere gereken işletme müsaadesini verecektir.

b) Ancak, işletme müsaadelerini veren havacılık makamlarınca böylece tayin edilen hava ulaştırma teşebbüslerine mutabik kalman seferlere başlanılmasına mezuniyet verilmeden önce, mezkûr teşebbüsler umumiyetle tatbik edilen kanun ve nizamlar gereğince, ehliyetlerini ispata davet olunabilirler.

c) İlgili Hükümetlerce tayin olunabilecek bazı bölgelerde milletlerarası bir hava seferinin kurulması, yetkili askerî makamların tasvibine tabi tutulacaktır.

d) Sözleşen Taraflardan her biri mutabik kalman hava yollarını işletecek bir veya birkaç hava ulaştırması teşebbüsünü tayin ve bu seferlere başlanılması tarihini tesbit eder.

Madde — 4

Sözleşen Taraflar aşağıdaki hususlarda mutabıktırlar:

a) Sözleşen Taraflar teşebbüslerinin temin edeceği ulaştırma hacim ve imkânları, nakliyat ihtiyacına göre intibak ettirilir.

b) Sözleşen Taraflarca tayin edilen teşebbüsler aynı hatlar üzerinde kendi seferlerine mugayır şekilde karşılıklı menfaatlerini ihlâl etmemek hususunu gözönünde bulunduracaklardır.

c) Bu Anlaşmaya bağlı ekte derpiş olunan seferlerin başlıca gayesi, hava yolu teşebbüsüne sahip memleket ile seferin yapılacağı memleket arasındaki ulaştırma talebi ihtiyacını temin etmektir.

d) Akde gösterilen mahallerde, iki Sözleşen memleketten başka, bir üçüncü memlekete gönderilen veya oradan gelen milletlerarası yolcu veya eşyanın tahmil veya tahliyesi hakları, Türkiye ve İtalya Hükümetleri tarafından teyit edilen muntazam inkişaf umumi prensipleri gereğince ve nakliyat hacmına göre :

1. — Menşe memleket ile seferin yapılacağı memleketler ulaştırma talebi,
2. — Tesbit olunan hatların iktisadi işleyiş icapları,
3. — Mahalli ve muntakavi hatlar, gözönünde tutularak seferlerin geçtiği bölgelerde mevcut ulaştırma talebine tetabuk edecek surette kullanılacaktır.

Madde — 5

Ücret tarifeleri; işletme ekonomisi, normal kâr ve sürat, konfor gibi her hattın gösterdiği hususiyetler nazarı dikkate alınmak suretiyle, mâkul nispetler dâhilinde tesbit olunacaktır. Türk ve İtalyan ulaştırma teşebbüsleri, bu maksatla, aynı yol üzerinde sefer yapan diğer üçüncü bir memlekete ait hava ulaştırmaları teşebbüsleriyle danışmada bulunacaklardır. Bu husustaki Anlaşmalar Sözleşen Tarafların yetkili havacılık makamlarının tasvibine sunulacaktır. İşletmeler bir anlaşmaya varmadıkları takdirde sözü geçen makamlar bir hal sureti bulmaya gayret edeceklerdir. Nihai merci olarak, işbu Anlaşmanın 11 inci maddesinde derpiş olunan usule başvurulacaktır.

Madde — 6

a) Sözleşen Taraflardan her biri, öteki Taraf Hava Ulaştırma teşebbüs veya teşebbüslerinin, kendi hava alanlarını kullanmaları ve başka kolaylıklardan faydalanmaları için tarhedeceği harçların, Milletlerarası benzer hatlarda kullanılan kendi millî uçaklarınca anılan hava alanlarını kullanma ve kolaylıklardan faydalanma için ödenecek harçlardan daha fazla olmamasını kabul eder.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine öteki Sözleşen Tarafça tâyin edilecek hava ulaştırma teşebbüsü tarafından veyahut bu teşebbüs nam ve hesabına, yalnız bu teşebbüs uçakları için sarfolunmak üzere, ithal edilecek yakıtlar, makina yağları ve yedek parçalar, muayene ücretleri ile diğer millî resim ve harçların alınması bakımından da millî veya en ziyade müsaadeye mazhar millet teşebbüslerine uygulanacak işlemlerden faydalanacaklardır.

c) Mutabık kalınan hatlar üzerinde Sözleşen Taraflardan her birince tâyin edilmiş teşebbüs veya teşebbüslerin kullandığı her uçak, yakıtlar makine yağları, yedek parçalar, mütat teçhizat ve uçak kumanyası; anılan uçaklar tarafından öteki Sözleşen Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşlar esnasında kullanılsa veya sarfedilse bile, bu Taraf ülkesinde gümrük resimleri, muayene ücretleri ve diğer millî resimlerden ve harçlardan muaf tutulacaktır.

Madde — 7

Sözleşen Taraflardan biri tarafından verilen ve muteber kılınan ve müddeti geçmemiş hava seyrüsefer şahadetnameleri, uçuşa elverişlilik bröveleri ve lisansları mutabık kalınan hava yollarının işletilmesi için öteki Sözleşen Tarafça da muteber addedilecektir.

Ancak Sözleşen Taraflardan her biri, kendi uyruklarına diğer bir Devlet tarafından verilmiş olan uçuşa elverişlilik brövelerini ve lisanslarını kendi ülkesi üzerinden yapılacak uçuşlar için tanımamak hakkını muhafaza eder.

Madde — 8

a) Sözleşen Taraflardan birinin, Milletlerarası Hava Seyrüseferlerinde kullanılan uçakların kendi ülkesine girişini ve çıkışını veya bu uçakların kendi ülkesi üzerinde uçuşlarını tanzim eden kanunlar ve nizamlar, öteki Sözleşen Taraf teşebbüsünün veya teşebbüslerinin uçaklarına da uygulanacaktır.

b) Formaliteler, göç, pasaportlar, gümrük ve karantina ve umumiyetle kontrol formaliteleri gibi yolcuların, mürettebatın ve ticari eşyanın girişlerini, kaışlarını ve çıkışlarını tanzim eden ve Sözleşen Taraflardan her birinin ülkesindeki cari kanunlar ve nizamlar, diğer Sözleşen Taraf teşebbüslerine ait uçakların taşıdıkları yolculara, mürettebata ve ticari eşyaya, bu uçakların anılan ülkede buldukları esnada tatbik olunacaktır.

Madde — 9

Sözleşen Taraflardan her biri, öteki Sözleşen Tarafça tâyin edilen teşebbüsün mülkiyetinin mühim kısmının ve fiilî murakabesinin bu son Taraf uyruklarının elinde bulduğuna dair delil sahibi olmadığı hallerde veya bu teşebbüs 8 inci maddede derpiş olunan kanun ve nizamnamelere riayet etmediği veya bu Anlaşmanın kendisine yüklediği vecibeleri yerine getirmedeği takdirde bu teşebbüse işletme müsaadesi vermeği reddetmek veya verilmiş olan müsaadeyi geri almak hakkını muhafaza eder.

Madde — 10

Sözleşen Taraflardan biri, işbu Anlaşmanın ve ekinin metnini değiştirmeyi münasip gördüğü takdirde, her iki Sözleşen Tarafın havacılık makamları arasında bir görüş teatisini isteyebilir. Görüşmeler, talep vukuundan itibaren 60 gün içinde yapılmalıdır.

Mutabakat husulünde, böylece derpiş edilmiş olan tadilat ancak, diplomasi yolu ile nota teatisinden sonra yürürlüğe girer.

Madde — 11

İşbu Anlaşmanın ve ekinin tatbiki ve tefsiri hususlarında Sözleşen Taraflar arasında zuhur edip de re'sen görüşme yolu ile halledilemeyen ihtilâflar üç âzadan mürekkep bir hakem komisyonunun kararına arz edilir; bu hakemlerden bireri Sözleşen Taraflarca seçilir ve üçüncüsü de, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Nizamnamesi mucibince tanzim edilmiş olan listeye isimleri dâhil bulunan ve Sözleşen Taraflardan birinin uyruğu olmayan hakemler arasında, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyinin Başkanı tarafından intihap edilir.

İhtilâf Sözleşen Taraflarca müttefikan seçilen bir tek hakemin kararına da arzedilebilir.

Sözleşen Taraflar, katî telâkki edilmesi icabeden hakem kararlarına uymayı taahhüt ederler.

Madde — 12

Her Sözleşen Taraf, işbu Anlaşmayı feshetmek niyetinde olduğunu diğer Sözleşen Tarafa her zaman bildirebilir. Bu ihbar aynı zamanda Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına da yapılmalıdır. İşbu Anlaşma, tebliğin diğer Sözleşen Tarafça alındığı günden itibaren bir sene geçtikten sonra hükümden kalkar. Meğerki tebliğ, bu müddetin bitiminden evvel Sözleşen Taraflar arasında hasıl olacak bir Anlaşma ile iptal edilmiş ola. Kendisine tebliğ yapılan Sözleşen Taraf, bu tebliği aldığı bildirmezse, tebliğe Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı tarafından alındığı günden itibaren on dört gün geçtikten sonra, alınmış, nazariyle bakılır.

Madde — 13

Sözleşen Taraflardan birince tâyin edilmiş olan teşebbüsler, muayyen bir yol üzerindeki tevakkuf yerlerinden bazılarını hafzedebilirler. Bu takdirde, bundan, diğer Sözleşen Taraf Havacılık Makamlarını gecikmeksizin haberdar etmekle mükelleftirler. Meğerki, münferit meseleler bahis mevzuu ola.

Madde — 14

Bu Anlaşma ve buna müteferri bütün aktitler 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile kurulan Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

Madde — 15

a) Bu Anlaşma iki Hükümet arasında nota teatisi suretiyle münkün olan en kısa zamanda tesbit edilecek bir tarihte yürürlüğe girecektir.

b) Sözleşen Tarafların yetkili havacılık makamları, sıkı iş birliği zihniyeti içinde bu Anlaşmada ve ekinde tasrih olunan prensiplerin tatbik edildiğini ve memnuniyet bahş bir şekilde yürütüldüğünü tesbit etmek üzere zaman zaman istişarede bulunacaklardır.

c) Sözleşen Taraflar, çok taraflı bir havacılık sözleşmesi ile taahhüt altına girmeleri halinde, bu Anlaşma ve eki hükümlerinin anılan Sözleşme hükümleriyle uygunluğunu sağlamak üzere istişarede bulunacaklardır.

d) İki Taraf Havacılık Makamlarınca bu Anlaşma ekinde değişiklikler yapılabilir.

21 Kasım 1949

Ankara'da 25 Kasım 1949 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak akdolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti	İtalya Cumhuriyeti Hükümeti
Adına	Adına
F. Z. Akdur	E. Prunas

Ek

A) Bu Anlaşma gereğince tâyin edilen İtalya Hava Ulaştırma teşebbüslerine Türkiye ülkesi üzerinden transit uçuş ve teknik tevakkuf haklarıyla, aşağıda gösterilen yolları takiben İstanbul ve Ankara'da Milletlerarası yolcu, posta ve yük almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir.

«İtalya'dan mutavassıt veya gayrimutavassıt noktalar tarikiyle İstanbul'a ve Ankara'ya ve daha ilerdeki noktalara» ;

B) Keza işbu Anlaşma gereğince tâyin edilen Türk Hava Ulaştırma teşebbüslerine İtalya ülkesi üzerinde transit uçuş ve teknik tevakkuf haklarıyla, aşağıda gösterilen yolları takiben Roma'da ve Milâno'da Milletlerarası yolcu, posta, ve yük alma ve boşaltma hakkı verilmiştir.

«Türkiye'den mutavassıt veya gayrimutavassıt noktalar tarikiyle Roma'ya ve Milâno'ya ve daha ilerki noktalara» ;

C) Sözleşen Taraflardan her birinin, bir hava seferini işletmeye başlamadan Öteki Tarafa, onun ülkesine giriş ve ülkesinden çıkışı için tasarladığı yönlere bildirmesi ve bunun üzerine Öteki Tarafın, kendi ülkesine kati giriş ve çıkış noktalarıyla ülkesi üzerinde takip edilecek olan uçuş yolunu göstermesi mukarrerdir ;

D) Sözleşen Taraflara ait teşebbüslerin diğer Sözleşen Taraf arazisinde bir noktadan diğer bir noktaya her ne şekilde olursa olsun, ücret mukabilinde yolcu, posta, ve yük alması kati surette memnurdur. (Kabotaj) ;

E) İşbu Anlaşma ile ekindeki şartlar gereğince Sözleşen Taraflardan birinin tâyin edeceği teşebbüsler; seferlerin programlarıyla kullanacakları uçakların tipini, iki hafta önce Öteki Sözleşen Tarafa bildirecektir.

1949 - 1950 devresinde Türkiye lehine tanınan 55 milyon 300 bin dolârlık keşide hakkı mukabilinde bu miktar dolâr karşılığı Türk liralarnın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak % 5 ve % 95 tesmiye olunacak iki özel hesaba yatırılması hakkında mektup teatisi suretiyle varılan Anlaşmanın onanmasına dair Kanun

Kanun No: 5526

Kabul tarihi: 6/2/1950

Madde 1 — Avrupa Ekonomik İş Birliği Sözleşmesine katılan Avrupa memleketlerinin 1949 - 1950 devresinde, Türkiye lehine tanındıkları ceman 55 milyon 300 bin dolârlık keşide hakkının Türkiye tarafından kullanılacak kısımlarına tekabül eden Türk liralarnın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak iki ayrı hesaba yatırılması ve bunlardan % 5 tesmiye olunacak hesabın ECA İdaresince Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin Türkiye'de yapacağı masrafları için kullanılabilceği, % 95 ismini taşıyacak ikinci hesabın ise Cumhuriyet Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında mutabık kalınacak belli gayelere tahsis edilebileceği hususunda ve 5436 sayılı kanun hükümleri dairesinde Dışişleri Bakanı ile Amerika Birleşik Devletlerinin Ankara Büyükelçisi arasında mektup teatisi suretiyle varılan Anlaşma kabul edilmiş ve onanmıştır.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

7/2/1950

Ekselâns Necmeddin Sadak,
Dışişleri Bakanı
Ankara

7 Eylül 1949 tarihli Avrupalılararası Ödeme ve Takas Anlaşmaları gereğince Türkiye emrine âmade kılınan tiraj haklarının - bu tiraj hakları İktisadi İş Birliği İdaresince mezkûr Anlaşma gayeleri için katılan memleketlere yapılan dolâr yardımıyla ilgili olduğu, nispette - istimalinden mütevellit vecibelere dair olarak İki Hükümetimizin temsilcileri arasında ahiren yapılan görüşmeleri hatırlatmakla şeref duyarım:

1. Avrupalılararası Tediye ve Takas Anlaşması gereğince muamele yapmaya yetkili Teşekkülün Türkiye lehine açılan tiraj haklarını kullandığı nispette, Türkiye Hükümeti, kendi namına Merkez Bankasında açılacak hususi bir mahalli hesabına mütenasip miktarlarda Türk lirası yatıracaktır.

2. Yatırılacak miktarlar, katılan memleketler tarafından emre âmade kılınan ve Teşekkülün İktisadi İş Birliği İdaresine bildireceği şekilde Türkiye lehine istimal olunan keşide haklarının dolâr kıymetine muadil olacaktır. Bu kıymet, katılan memleketleri tiraj haklarını temin ile mükellef kılmak üzere, mezkûr memleketlere fiilen tahsis edilen Amerikan dolâr meblâğlarına aynen tekabül edecektir.

3. Türkiye'ye sağlanan emtia, hizmet ve teknik bilgiye mukabil İktisadi İş Birliği İdaresi tarafından yapılan dolâr tediyeatına ait olarak Amerika Hükümetince Türkiye Hükümetine muntazaman tebligat yapılması münasebetiyle: Amerika Hükümeti, katılan memleketlerce emre âmade kılınan ve teşekkül tarafından İktisadi İş Birliği İdaresine bildirildiği şekilde Türkiye lehine istimal olunan tiraj haklarının dolâr kıymeti hakkında zaman zaman Türkiye Hükümetine tebligatta bulunacak ve bunun üzerine Türkiye Hükümeti bu tebligat sırasında başabaş kıymeti haiz bir rayiç üzerinden muadil miktarda lirası Milletlerarası Para Fonuna yatıracaktır.

Şayet bu kabil tebligat sırasında Türk lirasına ait bir başabaş kıymet için Fon ile mutabık kalmamış ise ve Türkiye'ye yapılan ithalat için Türk lirası mübayaası ile ilgili bir veya birden fazla rayiç varsa, ve yahut da bu kabil tebligat sırasında Türk lirasına ait bir başabaş kıymet için Fon ile mutabık kalmamış ise, bu maksada mahsus rayiç veya rayiçler Türk ve Amerikan Hükümetleri arasında karşılıklı olarak kararlaştırılacaktır. Yukarıdaki maksatlar için, tebliğ tarihi her defasında tebligatın taallük ettiği ödememin son günü itibar edilecektir.

4. Bu nota teatisi ile ilgili para tediyleri aşağıdaki kayıt ve şartlar mucibince icra ve tedvir edilecektir:

(a) Amerika Hükümeti, muaddel 1948 İktisadi İş Birliği Kanunu ile alakadar muamelelerden mütevellit idari masraflara dair ihtiyaçlarını zaman zaman Türkiye Hükümetine bildirecek ve Türkiye Hükümeti istenilen meblâğları, hususi hesapta mevcut bakiyelerden ve Amerika Hükümetinin tebliğde rica ettiği şekilde temin edecektir.

(b) Tiraj haklarının istimali suretiyle yapılan yardım karşılığı yatırılan her meblâğın % 5 i Türkiye'deki masraflarına karşılık olmak üzere Amerika Hükümetinin emrine tahsis edilecek ve yukarıdaki (a) paragrafı hükümleri mucibince temin olunan meblâğlar evvelâ bu paragraf mucibince tahsis edilen miktarlara ilâve edilecektir.

(c) Türkiye Hükümeti, Amerika Hükümetiyle zaman zaman mutabık kalacağı maksatlar için hususi hesapta kalan bakiyeden para çekilecektir. Hususi hesaptan para çekmek maksadıyle Türkiye Hükümeti tarafından yapılacak müracaatların tebliği esnasında; Türkiye'de dâhil nakdi ve malî istikrarın gelişme veya idamesi, veya istihsal faaliyetinin veya milletlerarası ticaretin teşviki, veya Türkiye dâhilinde yeni kaynakların araştırılması veya geliştirilmesi gibi ihtiyaçlar ve bahusus aşağıda yazılı noktalar Amerika Hükümeti tarafından gözönünde bulundurulacaktır:

(1) Türkiye'nin ve sair katılan memleketlerin istihsal kabiliyetini artırmaya mâtufl geniş programın cüzüleri de dâhil olmak üzere, proje ve programlara ve harici masrafları 1948 İktisadi İş Birliği Kanunu veya muaddel maddeleri mucibince sağlanan yardımlarla, veya Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasının ilkrzlarıyla karşılanan proje ve programlara ait masraflar.

(2) Amerika Birleşik Devletleri kaynaklarının noksanlığı veya kıfayetsizliği yüzünden, Amerika dâhilinde ihtiyaç duyulması muhtemel maddelerin araştırılması veya istihsallerinin munzam olarak geliştirilmesi için yapılacak masraflar.

(3) Millî borçların ve bilhassa Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına veya sair bankalara olan borçların müessir şekilde itfasi.

(d) Paragraf 4 - b) mucibince tahsis edilip, 30 Haziran 1952 tarihinde hususi hesapta bakiye kalan sarf edilmemiş meblâğlar hariç, diğer serbest bakiyeler Amerika Hükümeti ile Türkiye Hükümeti arasında ilerde mutabık kalınacak maksatlar için Türkiye dâhilinde istimal edilecektir. Şu kadar ki, Amerika Hükümetinin mutabakatı, kanuni tasdika veya Amerika Kongresinin müşterek kararına tabidir.

(5) Bu nota mucibince mahallî para yatırma mükellefiyeti sadece tiraj haklarına inhisar etmektedir ki, bilindiği üzere tiraj haklarında ödeme mecburiyeti mevcut değildir.

Ekselânsınızdan üstün saygılarımın kabulünü dilerim.

İmza
George Wadsworth

30 Kasım 1949

Ekselâns,

Meali aşağıda yazılı 21 Kasım 1949 tarihli ve 1693 sayılı mektubunuzunuzu almış olduğumu bildirmekle şeref kazanırım:

« 7 Eylül 1949 tarihli Avrupahlararası Ödeme ve Takas Anlaşmaları gereğince Türkiye emrine âmade kılınan tiraj haklarının - bu tiraj hakları İktisadi İş Birliği İdaresince mezkûr Anlaşma gayeleri için katılan memleketlere yapılan dolar yardımıyla ilgili olduğu nispette - istimalinden mütevellit vecibelere dair olarak iki Hükümetimizin temsilcileri arasında ahiren yapılan görüşmeleri hatırlatmakla şeref duyarım :

1. Avrupahlararası Tediye ve Takas Anlaşması gereğince muamele yapmaya yetkili Teşekkülün Türkiye lehine açılan tiraj haklarını kullandığı nispette, Türkiye Hükümeti kendi namına Merkez Bankasında açılacak hususi bir mahallî hesabına münasip miktarlarda Türk lirası yatırılacaktır.

2. Yatırılacak miktarlar, katılan memleketler tarafından emre âmade kılınan ve Teşekkülün İktisadi İş Birliği İdaresine bildireceği şekilde Türkiye lehine istimal olunan keşide haklarının dolar kıymetine muadil olacaktır. Bu kıymet, katılan memleketleri tiraj haklarını temin ile mükellef kılmak üzere, mezkûr memleketlere fiilen tahsis edilen Amerikan dolar meblâğlarına aynen tekabül edecektir.

3. Türkiye'ye sağlanan emtia, hizmet ve teknik bilgiye mukabil İktisadi İş Birliği İdaresi tarafından yapılan dolar tediyeatına ait olarak Amerika Hükümetince Türkiye Hükümetine muntazaman tebligat yapılması münasebetiyle;

Amerika Hükümeti, katılan memleketlerce emre âmade kılınan ve Teşekkül tarafından İktisadi İş Birliği İdaresi bildirildiği şekilde Türkiye lehinde istimal olunan tiraj haklarının dolar kıymeti hakkında zaman zaman Türkiye Hükümetine tebligatta bulunacak ve bunun üzerine Türkiye Hükümeti bu tebligat sırasında başa baş kıymeti haliz bir rayiç üzerinden muadil miktarda lirası Milletlerarası Para Fonuna yatıracaktır.

Şayet bu kabul tebligat sırasında Türk lirasına ait bir başa baş kıymet için Fon ile mutabık kalınmış ise ve Türkiye'ye yapılan ithalat için Türk lirası mübayaası ile ilgili bir veya birden fazla rayiç varsa, veyahut ta bu kabul tebligat sırasında Türk lirasına ait bir başa baş kıymet için Fon ile mutabık kalınmamış ise, bu maksada mahsus rayiç ve rayiçler Türk ve Amerikan Hükümetleri arasında karşılıklı olarak kararlaştırılacaktır. Yukarıdaki maksatlar için, tebligat tarihi her defasında tebligatın taallük ettiği ödememin son günü itibar edilecektir.

4. Bu nota teatüsü ile ilgili, mahallî para tediyele aşağıdaki kayıt ve şartlar mucibince icra ve tedvir edilecektir:

a) Amerika Hükümeti, muaddel 1948 İktisadi İş Birliği Kanunu ile alâkadar muamelelerden mütevellit idari masraflara dair ihtiyaçlarını zaman zaman Türkiye Hükümetine bildirecek ve Türkiye Hükümeti istenilen meblâğları, hususi hesapta mevcut bakiyelerden ve Amerika Hükümetinin tebligatı rica ettiği şekilde temin edecektir.

b) Tiraj haklarının istimali suretiyle yapılan yardım karşılığı yatırılan her meblâğın % 5 i, Türkiye'deki masraflarına karşılık olmak üzere Amerika Hükümetinin emrine tahsis edilecek ve yukarıdaki (a) paragrafı hükümleri mucibince temin olunan meblâğlar evvelâ bu paragraf mucibince tahsis edilen miktarlara ilâve edilecektir.

c) Türkiye Hükümeti, Amerika Hükümetiyle zaman zaman mutabık kalacağı maksatlar için hususi hesapta kalan bakiyeden para çekebilecektir. Hususi hesaptan para çekmek maksadıyla Türkiye Hükümeti

tarafından yapılacak müracaatların tetkiki esnasında; Türkiye'de dahillî nakdi ve mali istikrarın gelişme veya idamesi, veya istihsal faaliyetinin veya Milletlerarası ticaretin teşviki, veya Türkiye dâhilinde yeni kaynakların araştırılması veya geliştirilmesi gibi ihtiyaçlar ve bahusus aşağıda yazılı noktalar Amerika Hükümeti tarafından gözönünde bulundurulacaktır :

(1) Türkiye'nin ve sair katılan memleketlerin istihsal kabiliyetini arttırmaya mâtuf geniş programın cüzüleri de dâhil olmak üzere, projeye programlara ve harici masrafları 1948 İktisadi İş Birliği Kanunu veya muaddel maddeleri mucibince sağlanan yardımlarla, veya Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasının ikrazlarıyla karşılanan proje ve programlara ait masraflar,

(2) Amerika Birleşik Devletleri kaynaklarının noksanlığı veya kıfayetsizliği yüzünden, Amerika dâhilinde ihtiyaç duyulması muhtemel maddelerin araştırılması veya istihsallerinin munzam olarak geliştirilmesi için yapılacak masraflar,

(3) Millî borçların ve bilhassa Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına veya sair bankalara olan borçların müessir şekilde iftası.

d) Paragraf 4 (b) mucibince tahsis edilip, 30 Haziran 1952 tarihinde hususi hesapta bakiye kalan sarf edilmemiş meblâğlar hariç, diğer serbest bakiyeler Amerika Hükümeti ile Türkiye Hükümeti arasında ilerde mutabık kalınacak maksatlar için Türkiye dâhilinde istimal edilecektir. Şu kadar ki, Amerika Hükümetinin mutabakatı, kanuni tasdika veya Amerika Kongresinin müşterek kararına tabidir.

(5) Bu nota mucibince mahallî para yatırma mükellefiyeti sadece tiraj haklarına inhisar etmektedir ki, bilindiği üzere tiraj haklarında ödeme mecburiyeti mevcut değildir.

Ekselânsınızdan üstün saygılarımın kabulünü dilerim.»

Yukarıdaki hususata Hükümetimin muvafakatını bildirmekle bah-tiyarım.

Ekselânsınızdan en üstün saygılarımın kabulünü rica eylerim.

Ekselâns

Bay George Wadsworth,

Amerika Birleşik Devletleri

Büyük Elçisi

Ankara

İmza

Necmeddin Sadak

Federal Almanya Cumhuriyeti bandıralı gemilerin Türk limanlarında ve Türkiye Cumhuriyeti bandıralı gemilerin Federal Almanya Cumhuriyeti limanlarında «En ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi» göreceklere hususunda teati olunan mektupların onanması hakkında Kanun

Kanun No: 5527

Kabul tarihi: 6/2/1950

Madde 1 — Federal Almanya Cumhuriyeti bandıralı gemilerin Türk limanlarında ve Türkiye Cumhuriyeti bandıralı gemilerin Federal Almanya Cumhuriyeti limanlarında «En ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi» göreceklere hususunda Frankfurt Başkonsolosu Orhan Tahsin Günden ile Almanya'daki Müttefikler Yüksek Komisyonu temsilcisi arasında 14 Kasım 1949 tarihinde Frankfurt'ta teati olunan mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.

Madde 2 — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

7/2/1950

Bay Orhan Tahsin Günden
Türkiye Başkonsolosu

Frankfurt / Main
14/11/1949

79515

14 Kasım. 1949

Sayın Bay Günden,

Türk Hükümetinin bir temsilcisi ile Müttefiklerin Almanya Yüksek Komiserliğinin bir temsilcisi arasında teati edilen mektuplar üzerine, Türk gemileri ve tayfalarının Almanya Federal Cumhuriyeti limanlarında en ziyade mazharı müsaade devlet muamelesi görmeleri ve bilmükabele Almanya Federal Cumhuriyeti gemilerinin ve tayfalarının Türk limanlarında aynı muameleyi görmeleri hususunda mutabık kalmıştır.

Hükümetimin yukarıda zikredilen esaslara muvafakat etmiş olduğunu bildirmeğe yetkili bulunduğumu saygı ile arz ederim.

İmza : Müttefikler Almanya Yüksek
Komiserliği Temsilcisi
Wm. John Logan adına
Ethel B. Dietrich

Bayan Ethel B. Dietrich
Ticari Müzakere Şefi

Sayın Bayan Dietrich

Metnini aşağıda tekrar ettiğim mektubunuzu aldım:

Türk Hükümetinin bir temsilcisi ile Müttefiklerin Almanya Yüksek Komiserliğinin bir temsilcisi arasında teati edilen mektuplar üzerine, Türk gemileri ve tayfalarının Almanya Federal Cumhuriyeti limanlarında en ziyade mazharı müsaade devlet muamelesi görmeleri ve bilmükabele Almanya Federal Cumhuriyeti gemilerinin ve tayfalarının Türk limanlarında aynı muameleyi görmeleri hususunda mutabık kalmıştır.

Hükümetinizin yukarıda mezkûr Anlaşmaya muvafakatini teyit buyurmanızı rica ederim.

İmza : Orhan Tahsin Günden
Türkiye Başkonsolosu

T. B. M. M. KARARI

Piyade Yarbay Avni Kurtkaya'nın emeklilik işlemleri hakkında

Karar No: 1687

Müsaait sicilli olduğu halde mevzuata aykırı olarak yapılan emekli muamelesinin iptalini isteyen emekli Piyade Yarbay Avni Kurtkaya hakkında Adalet Komisyonu tarafından düzenlenen aşağıdaki rapor Kamutayın 6/II/1950 tarihli Birleşiminde kabul edilmiştir.

Yüksek Başkanlığa

Müsaait sicilli olduğu halle mevzuata aykırı olarak yapılan emekli muamelesinin iptalini isteyen emekli Piyade Yarbay Avni Kurtkaya'nın müracaatına Dilekçe Komisyonunca müteahz ve (Menfi sicil verildiği takdirde mucip sebepleri ihtiva eylemesi Sicil Nizamnamesi icabından bulunduğu gibi Bakanlık mümessillerinin Komisyonumuza tevdi eyledikleri iki tahrirat münderecatiyle anlaşılmakta bulunduğu cihetle mevzuata aykırı bulunan dilekçi hakkındaki emeklilik muamelesinin iptali) yolundaki 7/8/1948 tarih ve 1405 sayılı karara Samsun Milletvekili Hüsnü Çakır 29/12/1948 tarihli önergesiyle itiraz ederek, (30 Ağustos 1944 terfii sırasında 191 inci Piyade Alayı Komutanı bulunan Yarbay Avni Kurtkaya'nın sicilleri üst rütbeye yükselmesine engel bulunmasından Ordu Sicil Yönetmeliği esaslarına göre 3360 sayılı kanunun birinci maddesinin (G) fıkrasına göre emeklilik muamelesinin yapılması karşısında Avni Kurtkaya'nın Askeri Yargıtayda vâkı itirazı 3 Mayıs 1945 tarih ve 2550 sayılı karar ve «dâvacının 1944 sicilli, terfiini karşılayacak mahiyette olmadığından Millî Savunma Bakanlığınca hakkında ittihaz olunan işlemlerde mevzuata aykırılık görülmediği» beyaniyle reddedildiği ve dilekçinin karar tashihi de yine Askeri Yargıtayca ve «En yüksek sicil üstlerinden ikisinin 26 Ağustos 1944 tarihini taşıyan sicil notlarının üst rütbeye yükselmesine yeterli olmadığı ve Albaylığa yükseldiği yolundaki tebligatın da ilgili memurların hatasından ileri geldiği ve yetkili üstler tarafından mevzuata uygun olarak düzenlenen sicillerin 3410 sayılı kanun gereğince idari dâva konusu olamayacağı» beyaniyle 13 Aralık 1946 tarihinde kezaal reddedildiği cihetle Millî Savunma Bakanlığınca dilekçi hakkında mevzuata aykırı

bir muamele yapılmadığı gibi bu hususta Askeri Yargıtayın kesinleşmiş kararı da mevcut olduğundan Dilekçe Komisyonu Kararının Anayasanın «Mahkeme kararlarının hiç bir suretle bozulamayacağına» dair olan 54 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmiyle teauruz halinde bulunduğu beyaniyle Kamutayda görüşülerek bir karara bağlanmasını istemesi üzerine Dilekçe Komisyonu durumu yeniden inceliyerek çoğunlukla verdiği 10/3/1949 tarih ve 2815 ve 4/131 sayılı ikinci kararında;

(Askeri Yargıtayın dilekçi hakkındaki 3 Mayıs 1945 tarih ve 2550 sayılı kararında, Millî Savunma Bakanlığınca ittihaz olunan işlemlerde mevzuata aykırılık görülmediği yolunda açık ve kesin olarak ve işin esasına girilerek ret kararı verilmiş olmasına binaen eski kararın kaldırılmasına ve dilekçi hakkında bir işlem yapılmasına mahal olmadığı) bildirilmiştir.

Bu kararın Kamutayın kapalı oturumlarında konuşulması sırasında verilen bir takrir üzerine Komisyonumuza havalesine karar verilerek tevdi edilmekle Samsun Milletvekili Hüsnü Çakır ve Bakanlık mümessilleri huzuriyle yapılan konuşma sonunda;

1 — Avni Kurtkaya'ya yüksek sicil âmirleri tarafından verilen sicillerin terfiini karşılayacak mahiyette olmadığı yolunda temyiz;

2 — Yetkili üstler tarafından mevzuata uygun olarak düzenlenen sicillerinin 3410 sayılı kanun karşısında idari dâva konusu olamayacağı yolunda tashihan Askeri Temyiz Mahkemesince mevzuata uygun olarak ittihaz edilen hükümlerin mevcudiyetine;

3 — Askeri Yargıtayın; olbaptaki kanuna müsteniden kurulmuş ve Anayasanın sekizinci maddesine dayanarak Millet adına karar veren bir mahkeme olması ve binaenaleyh bu mahkemeden verilen hükümlerin de Anayasanın «Mahkemelerin kararlarını Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu bir türlü değiştiremezler, başkalamazlar, geciktiremezler ve hükümlerinin yerine getirilmesine engel olamazlar» diye yazılı 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasının teminatı altında bulunmasına binaen;

«Başkaca yapılacak bir muamele olmadığı» yolunda Dilekçe Komisyonunun 10/3/1949 tarih ve 2815 ve 4/131 sayılı ikinci kararının uygun görüldüğünün arzı çoğunlukla karar altına alınarak Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunuldu.

6/2/1950

TAMİM

Maliye Bakanlığından :

Gelir Vergisi Genel Tebliğleri Seri No. 2

NOTER ÜCRETLERİNDEN TEVKİFAT YAPILMIYACAĞI

HAKKINDA :

5421 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 80 inci maddesi mucibince, kamu idare ve müesseseleri, kurumlar, dernekler, tesis ve vakıflar, gerçek gelirlerini beyan etmeğe mecbur olan tüccar ve serbest meslek erbabı, yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla, bu işleri yapanlara ödedikleri paralardan, yine aynı kanunun 92 nci maddesi mucibince, % 15 nispetinde vergi tevkif etmeğe mecbur tutulmuş olduklarından, serbest meslek erbabından olan noterlere gördürülen işler dolayısıyla, bunlara yapılacak ödemelerden de, aynı şekilde, vergi kesilmesi icap etmektedir.

Bilindiği gibi, muhtelif kanunlarla noterlere tahmil edilmiş bulunan

çeşitli işler, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine alt defterlerin tasdikı ile oldukça artmış bulunmakta ve noterlerin iş hacminin ekseriyetini de vergi tevkifatı yapmağa mecbur olan şahıs ve müesseselerin yaptıkları işler teşkil etmektedir. Her tediyeden bu suretle vergi kesilmesi ve beyanname ile vergi dairesine yatırılması Vergi Usul Kanunu ile sağlanmak istenilen sadelik ve kolaylığı bertaraf edeceği gibi, noterlere bu suretle ödenen paralar harç ve damga pulları ile kıymetli kâğıt bedellerini de iltiya etmekte olduğundan, bunlardan vergi kesilmesi sırasında, asıl noter ücretini tefrik etmenin hem noter, hem de vergi kesenler bakımından müşkilât arzedeceği aşıkârdır.

Bu itibarla; kamu idare ve müesseseleri, kurumlar, dernekler, tesis ve vakıflar, gerçek gelirlerini beyan etmeğe mecbur tüccar ve serbest meslek erbabının, noterlere veya noterlik görevini ifa ile mükellef olanlara ödedikleri ücretlerden, vergi tevkifatı yapmamaları, bunların yıllık beyannamelelerinden vergi tarhi ile yetinilmesi uygun görül- müştür.

Keyfiyetin ilgililere duyurularak, buna göre muamele yapılmasının temini tamimden tebliğ olunur.

İLÂNLAR

M. S. B. Satın Alma Komisyonu Başkanlığından

1 — Askerî Fabrikalar Kırıkkale kuvvet merkezi için 120 adet sabit cam kapanozlu kurşun akümülatör bataryası kapalı sarfla satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 15.000 lira olup geçici teminatı 1125 liradır. Akümülatörlerin 110 adedi cam kapanozsuz ve 10 adedi cam kapanozu ile birlikte verilecektir.

2 — Ekstilmesi 17 Şubat 1950 Cuma günü saat 16 da Ankara M. S. B. Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Teklif mektupları 17 Şubat 1950 Cuma günü saat 15 e kadar Komisyon Başkanlığına verilmiş olacaktır.

4 — Fennî ve idarî şartnameler hergün öğleden evvel İstanbul Levazım Amirliği ve Ankara Bakanlık Satınalma Komisyonunda görülebilir. 4402 / 4-4

Elâzığ Sulh Hukuk Yargıçlığından :

Çemişkezek'in Çukur Mahallesinden olup vefat eden Hüseyin Vârisleri kızı Nimet Diler, Mühide Diler, Arife Özasa ve karısı Dilber ile kızı Zeynep arasındaki vasiyetname açılması davasının yargılamasında:

Muris Hüseyin'in açılan 17/6/1948 günlü vasiyetnamesinde: Evvelce arsa yeri olup bilâhara arsa yapılan gayrimenkul ile 100 adet arı peteğinden 50 adet bal ile dolu arı peteğini kızlarından Zeynep Dileroğlu'na vasiyet ettiği anlaşılmış olduğundan Hüseyin Dileroğlu'nun vârislerinin 17/2/1950 günü Elâzığ Sulh Hukuk Mahkemesine gelmeleri ve bu vasiyetnameye mirazlarını Arife Erdem, Mühide Erdem ve Nimet Diler'in yer. ve yurdu belli olmadığından tebligat makamına kaim olmak üzere ilân ve tebliğ olunur. 312 / 1-1

İmroz Sulh Hukuk Yargıçlığından :

Davacı İmroz'un Çınarlı Mahallesinden Atanaş Vasıla oğlu Angeli kızı Mariya Konakari ile davalılar aynı yerden Atanaş oğlu Yorgi Vasıla ve rufekası haklarında görülen taksim davasının duruşmasında :

Davalı İmroz'un Çınarlı Mahallesinden olup halen adresi meçhul Panayot Kuleri (Fostira oğlu) 27/1/1950 tarihli celsede gelmediği ve vekil de göndermediği görülmekle hakkında gıyap kararı çıkarılmasına karar verilmiştir.

Adı geçen davalı Panayot Kuleri'nin 17/2/1950 tarihine müsadif Cuma günü saat 9 da İmroz Sulh Hukuk Yargıçlığına bizzat gelmediği veya vekil de göndermediği takdirde bir daha yargılamaya kabul olunmayacağı gıyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 313 / 1-1

Nevşehir Asilîye Hukuk Yargıçlığından :

949/304

Karısı Şükriye Gönce tarafından aleyhine boşanma davası açılan aslan Nevşehir'in Yeni Mahallesinden Bakırcı Ahmet oğlu Derviş Göncü'nün adresi meçhul olduğundan ilân davetiye tebliğine karar verilerek Resmî Gazetenin 13 Aralık 1949 gün ve 7378 sayılı nüshasının 17359 uncu sahifesinde davetiye ilân edilmesine rağmen tayin olunan müddet içinde gelmemiş ve bir vekil de göndermemiş olduğundan bu kere de ilân davetiye kararı tebliğine karar verilmiş ve bu sebeple duruşma 24/3/1950 Cuma gününe bırakılmıştır. Yevmi mezkûrda mahkemeye gelmediği, bir vekil göndermediği veya mazeretini bildinmediği takdirde mahkemeye kabul edilmiyeceği gıyap kararı yerine kaim olmak üzere ilân tebliğ olunur. 284

949/522

Murisi ve annesi Seyit kızı Pembe tarafından Nevşehir'in Bektik Mahallesinden Mahmut oğlu Ömer aleyhine açılan ve ölümü üzerine takipsiz kalan meni müdahale ve ihalenin feshi davası ilgisini dolayısıyla Hazineye izafeten Nevşehir Malmüdürlüğüne yeniden muameleye konulmuş olan davada davacının oğlu ve mirasçısı Mahmut Çetinay'a adresinin meçhul bulunması sebebiyle ilân davetiye tebliğine karar verilmiş ve Resmî Gazetenin 6 Ocak 1950 tarih ve 7399 sayılı nüshasının 17538 inci sahifesinde ilân davetiye tebliğ edilmiş olduğu halde verilen müddet zarfında mahkemeye başvurmadığından bu kere de ilân davetiye kararı tebliğine karar verilmiş ve bu sebeple yargılama 7/3/1950 gününe bırakılmıştır. Yevmi muayyende gelmediği veya bir vekil göndermediği takdirde duruşmaya kabul edilmiyeceği gıyap kararı yerine kaim olmak üzere ilân tebliğ olunur. 286

949/552

Murisi ve annesi Seyit kızı Pembe tarafından Nevşehir'in Bektik Mahallesinden Mahmut oğlu Ömer aleyhine açılan ve ölümü üzerine takipsiz kalan meni müdahale davası ilgisini dolayısıyla Hazineye izafeten Nevşehir Malmüdürlüğüne yeniden muameleye konulmuş olan davada davacı Pembe'nin oğlu ve mirasçısı Durmuş Çetinay'ın adresi meçhul olduğundan tebligat yapılamaması ve ilân davetiye tebliğine karar verilerek yargılama 7/3/1950 gününe tâlik edilmiştir. Aslan Nevşehir'in Bektik Mahallesinden Seyit kızı Davacı Pembe'nin mirasçısı ve oğlu olup Ankara'da Şekerci yanında çalışmakta iken oradan ayrılıp semti meçhule gittiği adına çıkarılan davetiyeye verilen meşruhattan anlaşılan Durmuş Çetinay'ın yevmi mezkûrda mahkemeye gelmediği, bir vekil göndermediği veya mazeretini bildinmediği takdirde yargılamaya gıyabında devam edileceği davetiye yerine kaim olmak üzere ilân tebliğ olunur. 285

İskenderun Sulh Hukuk Yargıçlığından :

949/311

Nikola oğlu Öjen Markopoli, Vibit oğlu Ferdinanta Ogüstün Katoni kızı Mari, Ortodoks Ermeni Taifesi Mümessilliği, Elvira oğlu Liyonel, Elvira oğlu Limont ve Erişi Andoskoç Rifor Bitrin Mösyen'e:

Alma, Fransuva, Antuvam, Linda, Marta, Jan ve Mari vekili Avukat Ahsen Aral tarafından aleyhinize açılan taksim ve izalei şüyu davasının yapılmakta olan duruşmasında:

Mahalli imaketinizin meçhul bulunduğundan namınıza ilânen Resmî Gazete ile davetiye tebliğ edildiği halde gelmemiş olmanız sebebiyle hakkınızda gıyap kararı verilerek duruşmanın 1/3/1950 Çarşamba günü saat 10 a bırakılmasına karar verildiğinden mezkûr günde İskenderun Sulh Hukuk Mahkemesinde hazır bulunmanız, gelmediğiniz takdirde duruşmanın gıyaplarınızda yapılacağı tebliğ makamına kaâim olmak üzere ilân olunur.

289

Türkiye Palamutçuları Anonim Şirketinden:

Şirketimizin olağanüstü umumi hissedarlar toplantısı 6 Mart 1950 Pazartesi günü saat 15 te İzmir'de Cumhuriyet Bulvarı 64 numarada Şirketimizin Merkezinde yapılacağından toplantıya gelmenizi ve bunun için de toplantıdan bir gün evveline kadar Şirketin Merkezine müracaatla toplantıya girme kartı almanızı ve şayet gelecekseniz ekseriyetin temini için ilişik vekâletnameyi imza ederek doğrudan doğruya Şirket Müdür-lüğü adresine göndermenizi rica ederiz.

Saygılarımızla

Şirket İdare Meclisi

G Ü N D E M

1 — İdare Meclisi raporunun okunması.

2 — Şirketimiz Anasözleşmesinin dördüncü, beşinci, on yedinci, on sekizinci, on dokuzuncu, otuz birinci, kırk altıncı ve kırk dokuzuncu maddelerinin değiştirilmesi.

Maddelerin eski şekli

Maddelerin yeni şekli

Madde 4 — Şirketin müddeti bazı esbaptan dolayı katı veya temdit edilmemiş kırk seneden ibaret olacaktır.

Madde 5 — Şirketin sermayesi iki yüz bin liradan ibaret olup beheri bir Türk lirası kıymetinde iki yüz bin hisseye münkasemdir.

Heyeti Umumiyenin işbu sermayeyi fakat tamamen tahsil edildikten bir misli tezyit etmeğe salâhiyeti olacaktır.

Berveçhi meşrut tezyidi sermayeye karar verildiği zaman Hükümete malûmat verilecektir. Sermayenin bir mislinden fazla tezyidi evvel emirde Hükümetin muvafakatının istihsaline mütevakıftır. Şirketin ihraç edileceği hisse senedatının nümuneleri kableli ihraç hiecelittasdik İktisat Vekâletine tevdi edilecektir.

Madde 17 — Şirketin umûr ve mesalihi Heyeti Umumiye tarafından mansup ve altı azadan mürekkep bir meclisi idareye ihale olunur. Şu kadar ki, ilk üç sene müddet için teşkil olunacak meclisi idare azası müessisler tarafından tayin olunacaktır.

Madde 4 — Şirketin müddeti her hangi bir sebepten dolayı kesilmemiş kırk seneden ibarettir.

Madde 5 — Şirketin sermayesi altı yüz bin liradan ibaret olup beheri beş Türk lirası kıymetinde yüz yirmi bin hisseye ayrılmıştır.

Umumi Heyetin bu sermayeyi dilediği kadar artırmağa salâhiyeti vardır.

Madde 17 — Şirketin bütün işlerini idare etmek iktidar ve salâhiyeti Umumi Heyet tarafından seçilmiş beş azadan mürekkep İdare Meclisine verilmiştir.

Maddelerin eski şekli

Maddelerin yeni şekli

Madde 18 — Üç sene müddet için tayin olunan azanın müddeti memuriyetleri hitam bulduktan sonra meclisi idareye intihap olunacak azanın ilk teceddüdünde kur'a ile ve ondan sonra kıdem itibariyle her sene ikisi çıkarılarak yerlerine âharı intihap ve tayin kılınacaktır. Şu kadar ki, çıkan azanın tekrar intihabı caiz olacaktır.

Madde 19 — Meclisi İdarenin içtimaı icabı maslahata tabi olacak ise de on beş günde bir defa Şirketin Merkezinde toplanması lâbittir. Müzakeratın muteber olması lâakal nisfından bir ziyade azanın bizzat huzuruna menuttur. Meclisi İdarenin kararları hazır bulunan azanın ekseriyeti ârâsiyle muteber olur. Tesavii ârâ vukuunda keyfiyet içtimaı âtiye tâlik edilir ve onda dahi tesavii ârâ vukubulursa mevzuubahs olan teklif red olunur.

Madde 31 — Heyeti Umumiye vekâleten veya asaleten lâakal 100 hisseye malik olan hissedardan mürekkep olacaktır. Heyeti Umumiyede gerek asaleten ve gerek vekâleten hazır bulunan hissedarının her yüz hisse için bir rey olacak ve şu kadar ki, her bir hissedarın ondan ziyade rey olamayacaktır.

Madde 46 — Meclisi İdare her ne vakit ve her ne sebeple olursa olsun Heyeti Umumiyeyi içtimaı davetle Şirketin müddetinin temdidini veya kat'ı ile tasfiye muamelâtını veyahut sair şirket ile birleşmesini teklif edebilir. Şu kadar ki, temdidi müddet edilmesi veya icap ederse Şirketin sair şirket ile birleşmesi ve tahvilât ihracı ve işbu nizamnamenin tadili maddeleri her halde Hükümetin ruhsatına mütevakıftır.

Madde 49 — İşbu faslın havi olduğu maddelerde gösterilen hususata karar vermek üzere sureti fevkalâdede davet edilecek Heyeti Umumiyede Şirket sermayesinin lâakal üç rubuna müsavi hisse senedatını hâmil hissedaran hazır olmadıkça cereyan edecek müzakerat makbul ve muteber olamaz.

3 — Anasözleşmenin beşinci maddesi için teklif edilen değişiklik kabul edildiği takdirde, birer liralık eski hisse senetleri yeni beşer liralık hisse senetleriyle değiştirilirken 5 ile taksim edilememesinden dolayı taksimden sonra ortaklar elinde kalacak eski hisse senetlerini satın alarak bunları beşer beşer yeni hisse senetleriyle değiştirdikten sonra arzu eden ortaklara satmak hususunda İdare Meclisine salâhiyet verilmesi.

Madde 18 — İdare Meclisi azasının memuriyet müddetleri beş seneden ibarettir. Şu kadar ki, Anasözleşmesinin eski 18 inci maddesine göre ikişer ikişer ve üç sene müddetle seçilmiş olan azanın eski hükme tabi müddetleri bittikçe, müddetleri biten iki kişi arasında kur'a çekilerek o sene biri ve mütaakıp sene diğeri çıkarılarak o azalık için yeniden seçim yapılacak ve eski vaziyet bu yolda tasfiye edildikten sonra her sene kıdem sırasıyla biri çıkarılarak yerine başkası seçilecektir. Şu kadar ki, çıkan azanın yerine tekrar kendilerinin seçilmesi caizdir.

Madde 19 — İdare Meclisi lüzum hâsıl oldukça toplanır. Şu kadar ki, on beş günde bir defa Şirket Merkezinde toplanması şarttır. Celsenin açılabilmesi için âza çoğunluğunun hazır bulunması lâzımdır. Kararlar mevcut azanın çoğunluğu ile verilir.

Madde 31 — Umumi Heyet asaleten veya vekâleten en az iki yüz hisseyi temsil eden ortaklardan veya vekillerinden teşekkül eder. Umumi Heyette gerek asaleten ve gerek vekâleten hazır bulunanların her iki yüz hisse için bir rey hakkı olacak ve ancak bir kişinin ondan fazla rey hakkı olamayacaktır.

Madde 46 — İdare Meclisi icabında Umumi Heyeti toplantıya çağırarak Şirket müddetinin uzatılmasını veya Şirketin feshi ile tasfiyesini veyahut başka bir şirketle birleşmesini teklif edebilir.

Madde 49 — İşbu faslında gösterilen hususlara karar vermek üzere toplanacak Umumi Heyette toplantı ve karar nisabı Ticaret Kanunu hükümlerine tabidir.

Elbistan Sulh Hukuk Yargıçlığından :

Sayı: 157

Elbistan'ın Ceyhan Mahallesinden Hüseyin oğlu Alaettin ve Hüseyin'in kızı Saliha vekilleri Avukat Hulusi Fırat'ın aynı mahalleden ölü Şirahbil karısı Hayriye ve Perihan ve Mahide ile oğulları Hüsamettin, Seyfettin Kemal kızları Nadire ve Nazire aleyhlerine Elbistan Sulh Hukuk Mahkemesine açtığı kasabamın Ceyhan Mahallesinde vâkı iki bap hane ile Elbistan'ın Kalealtı Köyünde vâkı bir bap hanenin taksimi kabil ise taksimine, değil ise şüyuun izalesine karar verilmesi hakkındaki davanın yapılan yargılamasında davalılardan Şirahbil karısı Mahide ile Hayriye'nin mahalli meşhulda olduklarından dolayı evvelce davetiye ve gıyap kararı yerine kalmı olmak üzere gazeteniz vasıtasıyla ilân yapılmış ise de gelmediklerinden mezkûr hanelerin taksimi kabil olmadığından satılarak bedellerinin hissedarlara taksimine mahkemece 15/12/1949 tarihinde davalılardan Mahide ile Hayriye'nin gıyaplarında karar verilmiş olduğundan işbu karar hulâsasının gazete ile neşir ve ilânına ve bu

iki dâvâh sekiz gün zarfında yargıtaya başvurmadıkları takdirde mezkûr hükmün kesinleşeceği ilân olunur.

288

Merzifon Asliye Hukuk Yargıçlığından :

947/866

Merzifon'un Kör Köyünden İbrahim kızı ve Mustafa oğlu Sayit eşi Emine Şen (Okyan) tarafından mezkûr köyden Mustafa oğlu Sayit Şer aleyhine açılan boşanma dâvası neticesinde dâvalının ikametgâhının belli olmaması hasebiyle gerek davetiye gerekse gıyap kararı ilân yapılmış olmasına rağmen ne kendisi ve ne de kendisini temsilen kanun bir vekil dahi gelmemiş olmakla tarafların boşanmalarına 27/12/1949 tarih ve 866 No. ile yargıtay yolu açık olmak üzere dâvalının gıyabında dâvacının yüzüne karşı karar verilmiş olmakla ilân tarihinden itibaren kanuni süre içinde alâkadarların kanun yoluna gitmeleri aksi takdirde hükmün kesinleşeceği tebliğ yerine kalmı olmak üzere ilân olunur.

287

T. C. Merkez Bankasından :**4 Şubat 1950 Vaziyeti****A K T İ F**

	Lira	Lira
Kasa :		
Altın: Sâfi Klg.	69.738.248	219.729.179,84
Banknot		2.666.260,—
Ufaklık		2.615.140,21
Dâhildeki muhabirler :		
Altın: Sâfi Klg.		—,—
Türk Lirası		315.600,07
Hariçteki muhabirler :		
Altın: Sâfi Klg.	67.278,634	211.979.501,11
Döviz borçluları :		
a - 3133 sayılı kanuna göre alınan:		
Hariçteki muhabirler		14.115.863,79
Muhtelif		666.412,28
b - 5256 sayılı kanuna göre alınan:		
Hariçteki muhabirler		130.785.701,58
Muhtelif		11.924.931,03
c - Kliring borçluları		2.124.460,58
Hazine tahvilleri :		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiakan		143.804.781,—
Hazine tarafından vâkı ödemeler		14.943.782,—
Senetler çizdani :		
Ticari senetler		818.882.767,30
Tahviller çizdani :		
a - Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı esham ve tahvilât (İtibari kıymetle)		15.485.030,—
b - Banka malı tahviller		15.088.325,67
Avanslar :		
Altın ve döviz üzerine avans		1.426.035,06
Tahviller üzerine avans		18.480.876,37
Hazineye kısa vâdeli avans		—,—
Hissedarlar :		
Muhtelif :		4.500.000,—
		72.262.331,63
TOPLAM		1.552.992.198,52

P A S İ F

	Lira	Lira
Sermaye :		15.000.000,—
İhtiyat akçesi :		
Adi ve fevkalâde		23.819.718,31
Husulî		6.000.000,—
Husulî (Bankamız kanunu madde 10)		743.085,53
Tedavüldeki banknotlar :		
Deruhte edilen evrakı nakdiye		158.748.563,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiakan		143.804.781,—
Hazine tarafından vâkı ödemeler		14.943.782,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		14.943.782,—
Karşılığı tamamen altın olarak emisyonuna konulan :		220.232.980,—
Karşılığı döviz olarak emisyonuna konulan :		
a - 3133 sayılı kanuna göre		—,—
b - 5256 > > >		—,—
Reeskont mukabili emisyonuna konulan		698.698.344,—
Mevduat :		
Altın :		
Hazine Sâfi Klg.	146.460,198	146.385.397,64
Amortisman Sandığı >	2.111,985	6.654.379,77
Türk Lirası		206.144.750,48
Döviz tahvilleri :		
a - 3133 sayılı kanuna göre alınandan:		
Hariçteki muhabirler		25.200.000,—
Mevduat		2.235.895,17
Muhtelif		4.309.804,85
b - 5256 sayılı kanuna göre alınandan:		
Hariçteki muhabirler		4.708.786,78
Mevduat		5.073.605,95
Muhtelif		44.264.267,17
c - Kliring alacaklıları		12.192.409,96
Muhtelif :		116.384,96
TOPLAM		1.552.992.198,52

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren :
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

İÇİNDEKİLER

<u>Kanunlar</u>	<u>Sayfa</u>
5525 Türkiye ile İtalya Arasında Hava Yolu ile Yapılacak Muntazam Ulaştırmanın Tesis ve İşletilmesine Dair Anlaşmanın Onanması Hakkında Kanun	1
5526 1949 – 1950 Devresinde Türkiye Lehine Tanınan 55 Milyon 300 Bin Dolarlık Keşide Hakkı Mukabilinde Bu Miktar Dolar Karşılığı Türk Liralarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Nezdinde Açılacak % 5 ve % 95 Tesmiye Olunacak İki Özel Hesaba Yatırılması Hakkında Mektup Teatisi Suretiyle Varılan Anlaşmanın Onanmasına Dair Kanun	3
5527 Federal Almanya Cumhuriyeti Bandıralı Gemilerin Türk Limanlarında ve Türkiye Cumhuriyeti Bandıralı Gemilerin Federal Almanya Cumhuriyeti Limanlarında «En Ziyade Müsaadeye Mazhar Millet Muamelesi» Görecekleri Hususunda Teati Olunan Mektupların Onanması Hakkında Kanun	4
<u>T.B.M.M. Kararı</u>	
1687 Piyade Yarbay Avni Kurtkaya'nın Emeklilik İşlemi Hakkında Karar	5
<u>Tamim</u>	
Gelir Vergisi Genel Tebliği Seri No. 2	6
<u>İlanlar</u>	7